

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/138/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2221204297
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2221204297.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudkýň: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v spore žalobcov: 1. A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. D. XXX, zastúpeného advokátkou: JUDr. Ildikó Uleklová, so sídlom Dunajská Streda, Hlavná 21, 2. E. B., nar. X.X.XXXX, bytom F. G., H. XXX/XXX, 3. I. B., nar. X.X.XXXX, bytom F. G., H. XXX/XXX, žalobcovia 2. a 3. zastúpení spoločnosťou: KESZEGH & PUSKÁS, so sídlom Komárno, Jókaiho ul. 24, IČO: 42 155 932, proti žalovaným: 1. J. K., nar. X.X.XXXX, bytom L. M., N. O. XXXX/X, 2. P. B. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D., C. E. XXX/XX, zastúpená advokátom: JUDr. Ernest Csonga, so sídlom Dunajskej Strede, Alžbetínske námestie 1203, 3. Q. K., nar. X.XX.XXXX, bytom F. B. D. XX, žalovaní 1. a 3. zastúpení advokátkou: JUDr. Eva Skačániová, so sídlom Dunajskej Strede, Korzo Bélu Bartóka 789/3, o zaplatenie 8.800,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcov 1., 2., 3. a na odvolanie žalovaných 1. a 3. proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 20C/65/2021-468 zo dňa 23. júla 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrok I., II., IV. r u š í a vec v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovaným 1. a 3. zaplatiť žalobcovi 1. spoločne a nerozdielne sumu 2.400,- eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 23.3.2021 do zaplatenia, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, uložil žalovaným 1. a 3. zaplatiť žalobcovi 2. spoločne a nerozdielne sumu 2.400,- eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 23.3.2021 do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, uložil žalovaným 1. a 3. zaplatiť žalobcovi 3. spoločne a nerozdielne sumu 2.400,- eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 23.3.2021 do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, II. výrokom vo zvyšnej časti žalobu zamietol, III. výrokom konanie voči žalovanej 2. zastavil, IV. výrokom priznal žalobcom voči žalovaným 1. a 3. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, V. výrokom nepriznal žalovanej 2. nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenia § 451, § 488, § 489, § 511, § 512, § 517 ods. 1 veta práv, ods. 2, § 100 ods. 1, § 101, § 107 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „Občiansky zákonník“), s poukazom aj na procesné ustanovenia § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „CSP“).

3. Prvoinštančný súd vykonaným dokazovaním zistil, že podľa Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 13D/42/2010, Dnot 137/2010 (právoplatné dňa 4.9.2019) po poručiteľovi R. B. sú zákonnými dedičmi pozostalá manželka G. B. a žalobcovia 1., 2., 3. (každý v podiele 1/4). Poručiteľ zanechal i závet, spísaný formou notárskej zápisnice NCRza 2125/2010 dňa 27.4.2010, v ktorom pozostalej manželke odkázal bytovú nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX pre k.ú. L. M., ktorý ostatní dedičia napadli

neplatnosťou v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8C/369/2012, ktorá bola zamietnutá. Bytovú nehnuteľnosť nadobudla pozostalá manželka, a keďže ostatného majetku sa závet netýkal, došlo ku kombinácii závetného a zákonného dedenia. Pokiaľ ide o pozemky v k.ú. D. (obec D., okres Komárno), tieto nadobudli žalobcovia 1. až 3. tak, že a) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXXX S. XXXX nadobudli všetci žalobcovia rovnakým dielom, b) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXXX S. XXXX nadobudli žalobcovia 2. a 3. rovnakým dielom, c) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX nadobudol žalobca 1. v celosti, d) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXX, XXXX, XXXX nadobudol žalobca 2. v celosti, e) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX nadobudol žalobca 3. v celosti, f) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX nadobudol žalobca 1. v celosti. Po vzájomnom započítaní pohľadávok boli žalobcovia povinní vyplatiť pozostalej manželke spolu 24.049,75 eur tak, že žalobca 1. mal vyplatiť 6.663,80 eur, žalobca 2. mal vyplatiť 8.873,25 eur, žalobca 3. mal vyplatiť 8.512,70 eur. Medzi žalobcami, resp. ich právnu zástupkyňou a H. B., ako aj žalovanou 2. prebehla v období od novembra 2019 do apríla 2021 písomná komunikácia, v rámci ktorej sa žalobcovia pokúšali zistiť, kto od smrti poručiteľa užíval predmetné pozemky, a domáhali sa vyplatenia odplaty (nájomného) za ich užívanie. Listom zo dňa 2.2.2021 H. B. (vypočutý v konaní ako svedok) oznámil právnej zástupkyňi žalobcov, že pozemky užíval (resp. jeho dcéra, žalovaná 2.) na základe nájomnej zmluvy z 1.5.2005 a nájomné platil priamo poručiteľovi, po jeho smrti jeho manželke (čo sa zhoduje s obsahom jeho svedeckej výpovede). H. B. ako prílohu listu zaslal právnej zástupkyňi žalobcov aj samotnú nájomnú zmluvu, splnomocnenie zo dňa 10.9.2010 a potvrdenia o prevzatí jednotlivých súm nájomného (celkom 9x). Zmluva o nájme pozemkov na poľnohospodárske účely uzavretá „1.V.2005“ (čl. 61) medzi žalovanou 2. ako nájomcom a R. B. ako prenajímateľom sa týka pozemkov v k.ú. D., ktoré nie sú označené spôsobom podľa katastrálneho zákona (t.j. k.ú., číslo LV, číslo parcely, jej druh a výmera), ale ako „D., XXXX. XXXX/X, XXXX, XXXX/XXXXX/X, XXXX/X, XXXXX X, kód dielu Tõň, LPIS,“ čo skôr zodpovedá systému LPIS používanému Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (označenie podľa pôdnych blokov; viď list PPA čl. 422). Pozostalá manželka G. B. následne dňa 10.9.2010 H. B. podpísala „splnomocnenie,“ (čl. 62, resp. čl. 295), oprávňujúce ho k ďalšiemu užívaniu pozemkov, v texte dokumentu je výslovne uvedené, že G. B. splnomocňuje menovaného ako „manželka a zákonná dedička po zosnulom L. R. B.“ ... „aby naďalej uplatňoval práva vyplývajúce zo zmluvy uzatvorenej s P. B. B. do 31. októbra 2013 + 1rok + 5rokov, po uplynutí výpovednej lehoty v roku 2014 až do nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o dedičstve až pokiaľ sa zmluva stane neplatnou.“ Podľa jednotlivých potvrdení G. B. prevzala od H. B. dňa 29.12.2010 sumu 700,- eur, v dňoch 23.12.2011, 27.12.2013, december 2014, 22.12.2015, 21.12.2016, 1.3.2018, 18.12.2018 zakaždým sumu 900,- eur (nájomné za r. 2012 prevzal 14.12.2012 žalovaný 3. v jej mene). Celkovo ide o sumu 7.900,- eur.

4. Vecne dôvodil, že z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že predmetné pozemky užívala na základe nájomnej zmluvy uzavretej medzi prenajímateľom (vlastníkom) R. B. a žalovanou 2. z r. 2005 (1.1.2005, resp. 1.5.2005) žalovaná 2., resp. jej otec, svedok H. B.. Zmluva obsahuje viacero nejednoznačných ustanovení, no vychádzajúc z jej obsahu možno vyvodiť, že vôľou strán bolo uzavrieť ju „najmenej na 5 rokov“, t.j. minimálne do januára, resp. mája 2010. R. B. dňa XX.X.XXXX zomrel a necelé dva mesiace po jeho smrti (10.9.2010) jeho manželka G. B., súc si vedomá existencie tejto zmluvy a majúc ako dedička záujem na pokračovaní/trvaní nájomného vzťahu, písomne „splnomocnila“ H. B. na ďalšie užívanie pozemkov až do skončenia dedičského konania po jej manželovi. Bez ohľadu na právne nedostatky oboch listín je nepochybné, že pozemky boli H. B., resp. žalovanou 2., ďalej užívané, a to až do r. 2020, kedy H. B. s užívaním skončil. Z obsahu písomného „splnomocnenia“ vystaveného G. B. je nepochybné, že menovaná mala vedomosť o tom, že pozemky patria do dedičstva po jej manželovi, a že nájomné za jednotlivé roky preberala v hotovosti vo výške uvedenej na jednotlivých potvrdeniach za roky 2010 až 2018, s výnimkou roku 2012, kedy ho prevzal žalovaný 3. Z výpovedí strán konania, svedka i ostatných listinných dôkazov vyplýva, že naozaj ide o pozemky, ktoré boli predmetom dedičstva po poručiteľovi R. B., od ktorých žalobcovia odvodzujú svoj nárok na zaplatenie nájomného; o.i. o tom svedčí skutočnosť, že poručiteľ vlastnil pozemky v celkovej výmere 211.537,40 m² (t.j. 21,15 ha; ods. 3), z ktorej cca 18 ha užíval nájomca a 3 ha predstavoval ovocný sad v užívaní rodiny (ods. 37). Hoci zmluva je datovaná 1.5.2005, pozemky ňou boli prenechané do užívania nájomcu už od 1.1.2005, teda je pravdepodobné, že nájomca - či už žalovaná 2. alebo jej otec H. B. tieto pozemky skutočne užíval už od tohto dňa, pričom k podpisu zmluvy došlo až následne. Nemožno opomenúť, že na druhej strane zmluvy je naspodku strany ručne napísané meno „G.“ a telefónne číslo, čo zrejme poukazuje na manželku prenajímateľa G. B.. Aj z uvedeného znenia je zrejmé, že G. B. si bola vedomá toho,

že prenajaté pozemky sú predmetom dedičstva. Medzi stranami nebola sporná výška nájomného za jednotlivé roky, ktorá vyplýva i z písomných potvrdení, ktoré právnej zástupkyňi žalobcov 2. a 3. na jej výzvu zaslal H. B. a v svedeckej výpovedi upresnil miesto a čas ich vystavenia, ako aj to, že sumy nájomného po smrti poručiteľa preberala G. B., v jednom prípade (r. 2014) priamo žalovaný 3. (jej brat). Prvoinštančný súd poukázal na to, že v dobe od smrti poručiteľa až do právoplatnosti rozhodnutia okresného súdu o dedičstve nemôže byť isté, s akým výsledkom konanie o dedičstve skončí, a najmä, kto bude poručiteľovým dedičom a ako bude vyporiadané dedičstvo medzi viacerých dedičov. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pokiaľ poručiteľ zanechal viac dedičov, títo sú až do právoplatného rozhodnutia súdu považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne. V prípadnom spore, týkajúcom sa týchto vecí či práv, majú preto postavenie tzv. nerozlučných spolovníkov (napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Cdo/94/2018, 5MCdo/15/2007, 4Cdo/120/2009 a ďalšie). Zákon nezakazuje dedičom v čase do skončenia dedičského konania nakladať s majetkom patriacim do dedičstva v rámci obvyklého hospodárenia; nesmú tak však robiť bez súhlasu ostatných dedičov. V danom prípade ale právna predchodkyňa žalovaných 1. a 3. G. B. konala pri ďalšom prenájme pozemkov, za ktorý možno považovať „splnomocnenie“ z 10.9.2010, bez tohto súhlasu, o ktorý žalobcov ako ostatných spoludedičov nepožiadala, pričom splnomocnenie udelila sama ako „manželka a zákonná dedička“ poručiteľa R. B.. Jednotlivé plnenia, ktoré následne (od r. 2010 do r. 2018) prevzala ako odplatu (nájomné) za užívanie pozemkov, si ponechala, hoci najneskôr dňom právoplatnosti osvedčenia o dedičstve po poručiteľovi (4.9.2019), musela mať vedomosť o tom, že tieto jej nepatria, a že patria žalobcom 1. až 3., ktorí pozemky zdedili. Podľa okresného súdu z jej strany došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcov, pričom toto bolo získané z právneho dôvodu, ktorý (právoplatnosťou uznesenia o dedičstve) odpadol (§ 451 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na bezdôvodné obohatenie získané úmyselne je premlčacia doba podľa okresného súdu na jeho vydanie 10-ročná a začala plynúť dňom, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka), teda dňom prevzatia jednotlivých plnení. Žaloba bola podaná dňa 15.12.2021, premlčané sú všetky plnenia prevzaté G. B. pred 15.12.2011. Prvé nájomné za pozemky prevzala G. B. dňa 29.12.2010 (700,- eur), právo žalobcov na jeho vydanie je premlčané, preto v tejto časti okresný súd žalobu zamietol (výrok II.). Pokiaľ ide o ostatné plnenia (zakaždým vo výške 900,- eur), prevzaté G. B. 23.12.2011, 27.12.2013, v decembri 2014, 22.12.2015, 21.12.2016, 1.3.2018, 18.12.2018 a 14.12.2012 žalovaným 3. (8 x 900,- eur, t.j. 7.200,- eur), tieto premlčané nie sú a žalobcovia majú ako dedičia pozemkov nárok na ich vydanie. Žalobcovia, vzhľadom na povahu plnenia (deliteľné plnenie) vychádzajúc z § 512 ods. 1 Občianskeho zákonníka, formulovali nárok tak, že každý z nich požadoval 1/3 z celkovej žalovanej sumy. Podľa názoru okresného súdu je takýto návrh opodstatnený, i keď žalobcovia nezdedili všetky pozemky (resp. spoluvlastnícke podiely k nim) v rovnakom pomere, keďže nájomné bolo (zmluvou z r. 2005) dojednané za všetky pozemky spolu, nie je možné určiť výšku nájmu za jednotlivé parcely, preto treba vychádzať z tohto, že podiely žalobcov na tejto pohľadávke sú rovnaké. Povaha plnenia žalovaných 1. a 3. (§ 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vyplýva zo skutočnosti, že sú obaja právny nástupcami osoby, ktorá sa na úkor žalobcov bezdôvodne obohatila, preto ich okresný súd vo vyhovujúcej časti žaloby zaviazal na plnenie spoločne a nerozdielne (výrok I.), spolu s úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni, kedy ich právnej predchodkyňi uplynula lehota na plnenie určená vo výzve právnej zástupkyne žalobcov 2. a 3.

5. O nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) vo vzťahu medzi žalobcami a žalovanými 1. a 3. rozhodol okresný súd tak, že v plnom rozsahu priznal žalobcom nárok, hoci boli úspešní „len“ v 91% (priznal 7.200,- eur zo 7.900,- eur), pričom vychádzal z ustálenej praxe, podľa ktorej sa procesne úspešnejšej strane prizná plný nárok na náhradu trov konania aj v prípade, ak rozdiel pomeru úspechu a neúspechu strán nepresahuje 10 %.

6. Proti tomuto rozsudku žalobca 1. podal odvolanie výlučne proti I. a II. výroku týkajúcich sa žalobcu 1. s návrhom na zmenu tak, že odvolací súd zaviazá žalovaných 1. a 3. zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi 1. sumu vo výške 2.633,33 eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 23.3.2021 do zaplatenia, zruší II. výrok a zaviazá žalovaného 1. a 3. voči žalobcovi 1. k náhrade trov odvolacieho konania vo výške 100 % s poukazom na § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Argumentoval tým, že okresný súd nesprávne ustálil začiatok plynutia premlčacej lehoty, čo malo za dôsledok zníženie priznaného nároku a súčasne nepriznanie prvotne odovzdaného nájomného k rukám G. B.. Pani G. B. si až po skončení dedičského konania mohla prvýkrát uvedomiť, že vlastníctvo k poľnohospodárskym pozemkom nezdedila a teda, že ani nájomné na nich viažuce účinne prevziať nemohla, až relevantným momentom, kedy z jej strany

došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. toto bolo i momentom vzniku samotného právneho nároku (actio nata) žalobcov. Pred týmto obdobím si žalobcovia ani nemohli uplatniť tento svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči G. B.. Až ukončením dedičského konania došlo k bezdôvodnému obohateniu, teda iba dňom nasledujúcim po právoplatnosti dedičského rozhodnutia mohli žalobcovia pristúpiť k uplatneniu nároku na súde, kedy začala plynúť aj premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

7. Proti tomuto rozsudku žalobcovia 2. a 3. podali odvolanie výlučne voči II. výroku s návrhom na zmenu vyhovením žalobe v celom rozsahu tak, že žalovaní 1. a 3. sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcom 2. a 3., každému z nich okrem sumy 2.400,- eur aj sumu 233,33 eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 23.3.2021 do zaplatenia, ako aj náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, resp. napadnutý II. výrok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Nesúhlasia so záverom (odsek 60 odôvodnenia rozsudku), že objektívna premlčacia doba začala plynúť dňom prevzatia jednotlivých plnení, a preto právo žalobcov na vydanie prvého plnenia, prevzatého dňa 29.12.2010 v sume 700,- eur je premlčané. Objektívna premlčacia doba začala plynúť v prípade všetkých jednotlivých plnení dňom právoplatnosti osvedčenia o dedičstve po neb. R. B., dňa 4.9.2019. K bezdôvodnému obohateniu došlo dňa, kedy sa právoplatne skončilo dedičské konanie po neb. R. B., t.j. kedy bolo rozhodnuté o tom, kto z dedičov nadobudne predmetné poľnohospodárske pozemky. Do tohto dňa prichádzala do úvahy ako dedička neb. R. B. aj G. B. a preto na úkor žalobcov sa bezdôvodne obohatila až vtedy, kedy sa právoplatne rozhodlo o tom, kto dedí predmetné pozemky, že ona z týchto pozemkov nededí nič. K bezdôvodnému obohateniu nedošlo v dňoch, kedy prevzala G. B. jednotlivé sumy, ale v danom prípade až skončením dedičského konania.

8. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní 1. a 3. výlučne voči I. výroku s návrhom na jeho zrušenia a vrátenie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP. Argumentovali tým, že žalobcovia mali už od smrti neb. otca vedomosť o tom, že boli dedičmi pozemkov, ktoré boli aj od začiatku dedičského konania zahrnuté do predmetu dedičstva. Kým pozemky nezdedili, žiadny záujem o ne neprejavili, hoci išlo o poľnohospodárske pozemky. Okresný súd sa zaoberal aj zmluvou o nájme predmetných pozemkov na poľnohospodárske účely z 1.5.2005 uzavretou medzi poručiteľom ako prenajímateľom a nájomkyňou P. B. B., z ktorej vyplynulo, že táto zmluva nezodpovedá náležitostiam, ktoré pre zmluvy o nájme poľnohospodárskych pozemkoch vyžaduje osobitný zákon, ale predovšetkým nie je dostatočne určitá a z tohto dôvodu, by mohla byť postihnutá vadou neplatnosti (§ 39, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Predmet nájmu nie je identifikovaný určito tak, aby ho nebolo možné zameniť. Zmluva bola uzavretá na 5 rokov od 1.1.2005, skončila 1.1.2010, keď prenajímateľ ešte žil, predĺžená nebola, ale v užívaní nájomca pokračoval a to nie so skutočnou nájomníčkou, ale podnájomcom bez námietok vlastníka. Obnovila sa teda zo zákona vždy na rok 10.9.2010, tzv., „splnomocnením“ neb. G. B. dala súhlas ako zákonná dedička po neb. H. B. ako prenajímateľovi, aby pozemky naďalej užívala nájomníčka podľa podmienok nájmovej zmluvy do 31.10.2013 + 1 rok + 5 rokov až do právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve pôvodného prenajímateľa. V skutočnosti o žiadne splnomocnenie nejde. Je však nesporným faktom, že predmetné pozemky užíval H. B., a nie nájomníčka P. B. B. a pravdepodobne išlo o pozemky, ktoré boli predmetom dedičstva. Žalovaní namietali, že právne úkony (nájomná zmluva z 1.1.2005, „splnomocnenie z 10.9.2010“) sú absolútne neplatné právne úkony nulitné, z ktorých žiadne práva a ani povinnosti nevznikajú, i keď sa podľa nich plnilo. Tieto námietky žalovaných okresný súd skutkovo (ani právne) nevyhodnotil. Vyvodil len to, že právna predchodkyňa žalovaných vedela, že sporné pozemky sú predmetom dedičstva. Okresný súd na základe dôkazov nedostatočne a nesprávne konštatoval zistený skutkový stav a dospel k nesprávnym skutkovým záverom, čo malo nepochybný vplyv na právne posúdenie veci, najmä vyhodnotenia podanej námietky premlčania, pripisovaním zlého úmyselného konania len právnej predchodkyňi žalovaných. Neprihliadol na konanie žalobcov, ich pohnútky ako aj to, že práva podielových spoluvlastníkov z titulu dedenia, nadobudnuté smrťou poručiteľa si začali uplatňovať až potom, keď im bolo dedičstvo právoplatne priznané, i keď právo dedičov im vzniklo už smrťou poručiteľa. Neb. G. B. k nájmu pozemkov postupovala bez súhlasu žalobcov, splnomocnenie udelila sama. Právne posúdenie okresným súdom, že došlo na strane G. B. k bezdôvodnému obohateniu úmyselne na úkor žalobcov, že premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia je 10 ročná a začala plynúť odo dňa prevzatia jednotlivých plnení, premlčané je len jedno bezdôvodné plnenie a to z 29.12.2010, ostatné bezdôvodné obohatenia právnej predchodkyne žalovaných nie sú premlčané a predstavujú spolu 7.200,- eur, a že vzhľadom na povahu plnenia s poukazom na ust. § 512 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ide o deliteľné plnenie, preto právom si každý žalobca nárokuje 1/3 celkovej žalovanej sumy, nepokladajú za správne. Až do

právoplatného rozhodnutia súdu o dedičstve sú považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva všetci dedičia, ktorí sú oprávnení voči iným osobám konať spoločne a nerozdielne. Ich dedičský podiel vyjadruje mieru, ako sa na týchto právach a povinnostiach navzájom podieľajú a majú postavenie nerozlučných spoločníkov, okresný súd neakceptoval dedičské podiely, vyjadrujúce mieru, akou sa na týchto právach a povinnostiach vzájomne podieľajú. V období medzi smrťou poručiteľa a právoplatným rozhodnutím o nadobudnutí dedičstva v danej veci ohľadom pozemkov, prichádzali do úvahy 4 dedičia zo zákona, každý v rovnakom podiele, teda každý v podiele 1/4-iny. Žalobcovia preto nemôžu a nemohli v tomto období (ktoré je aj obdobím kritickým, lebo v tomto čase prebral odplatu za užívanie len jeden z oprávnených dedičov), žalobcovia nemôžu disponovať podielom každý v 1/3-ine, ale v 1/4-ine (poukaz na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/94/2018, sp. zn. 4Cdo/120/2009). Žalovaní pri právnom posúdení veci vychádzajú z toho, že skutočne momentom nadobudnutia dedičstva (§ 460 Občianskeho zákonníka) je smrť poručiteľa. Moment smrti poručiteľa má síce konštitutívne účinky vo vzťahu k nadobudnutiu dedičstva, avšak k odovzdaniu dedičstva dochádza až potvrdením dedičstva súdom a má iba deklaratívny význam s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa. Ak je predmetom dedenia nehnuteľnosť, následný zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností nemá konštitutívne účinky, nevykonáva sa vkladom, má iba deklaratívne účinky a vykoná sa záznamom. Žalobcovia opierajú svoje právo na tom, že sa stali dedičmi pozemkov v rovnakom diele, (čo nezodpovedá obsahu rozhodnutia o dedičstve, podľa ktorého sa stali podielovými spoluvlastníkmi sporných pozemkov v rovnakom pomere /LV č. XXX, XXX, XXXX S. XXXX/, na pozemkoch vedených na LV č. XXX, XXX, XXXX, XXXX už len žalobcovia 2. a 3. rovnakým dielom, na ďalších pozemkoch už len žalobca 1. v celosti, na ďalších pozemkoch už len žalobca 2. v celosti a napokon na ďalších pozemkoch už len žalobca 3.), ktoré po smrti poručiteľa do rozhodnutia o dedičstve užívala tretia osoba a za užívanie prevzala odplatu štvrtá dedička, ktorá vlastnícke právo k pozemkom nenadobudla. Okresný súd sa síce zaoberal rozhodnutím o dedičstve, aj obdobím medzi smrťou poručiteľa a rozhodnutím o dedičstve, ale nevyvodil správne právne závery, keď prakticky vynechal z tohto obdobia štvrtú dedičku, ktorá rovnako ako všetci žalobcovia sa momentom smrti poručiteľa stala dedičkou. Neprihliadol na to, že až do právoplatného rozhodnutia o dedičstve sú za dedičov pokladaní všetci dedičia. Z tohto obdobia uznal za oprávnených dedičov len žalobcov v rovnakom podiele, potom celé plnenie (odplatu za užívanie pozemkov) rozdelili len medzi 3 dedičov (žalobcov) a každému prisúdil 1/3-inu z tejto odplaty. Tento postup okresný súd neodôvodnil, pretože nárokom nezodpovedá ani rozhodnutiu o dedičstve, podľa ktorého nie všetky pozemky žalobcovia zdedili do spoluvlastníckych podielov v miere (rozsahu) v 1/3-ine. V danej veci nie je rozhodujúce dedičské rozhodnutie, pretože v období od smrti poručiteľa dedičmi všetkých pozemkov poručiteľa boli 4 zákonní dedičia, každý v rovnakom pomere. Ak s vecami patriacimi do dedičstva nakladala iba jedna dedička, ide o právny úkon absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s ust. § 139 Občianskeho zákonníka. Dedičia sú však v období medzi nadobudnutím dedičstva potvrdením dedičstva oprávnení veci, ktoré patria do dedičstva v medziach zákona držať a nakladať s nimi. Nie je preto v tomto období dedičom zakázané s dedičstvom nakladať (teda najmä s dôrazom na to, že išlo o poľnohospodárske pozemky), mohli dedičia vec dať do užívania inej osobe, ak ich sami nechceli a nemohli užívať. Nie je pravdou, že by sa žalobcovia o pozemky v priebehu dedičského konania zaujímal, ani že žiadali o pozemkoch informáciu od neb. G. B.. Nájomnú zmluvu, s jej dodatkom tzv. „splnomocnením“ obsahujúci súhlas s ďalším užívaním H. B. nepokladajú žalovaní za platné právne úkony, preto nemôže obstať právne posúdenie okresného súdu, že G. B. získala bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcov, teda aj keď plnenie, odplatu za užívanie získala z právneho dôvodu, ten právoplatnosťou rozhodnutia o dedičstve odpadol (§ 451 Občianskeho zákonníka). Okresný súd si protirečí, keď na jednej strane uvádza, že G. B. dala do nájmu pozemky (teda nakladala s nimi) bez súhlasu ostatných dedičov hneď po smrti poručiteľa až do skončenia dedičského konania, hoci nebola ostatnými dedičmi k tomu splnomocnená, (totiž aby v tomto kritickom období, za nich v plnom rozsahu konať, prípadne ich zastupovala) a na druhej strane konštatuje, že G. B. získala sporné plnenie z právneho dôvodu, ktorý právoplatnosťou rozhodnutia o dedičstve odpadol. Moment nadobudnutia bezdôvodného obohatenia by mal byť 4.9.2019, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia na strane neb. G. B. došlo, vtedy ho mala vydať. Okresný súd zmätočne tvrdí, že žalovaní, ako právni nástupcovia G. B. sa dostali do omeškania v deň, ktorý nasledoval po písomnej výzve právnej nástupkyne žalobcov, adresovanej neb. G. B. (teda od 23.3.2021) t.j., že len vtedy sa ona obohatila a bezdôvodného obohatenie mala vydať. Nesúhlasia so záverom súdu, že ide o bezdôvodné obohatenie, ktoré získala neb. G. B. z právneho dôvodu, ale ten právoplatnosťou uznesenia o dedičstve odpadol. Jednotlivé plnenia vznikli medzi smrťou poručiteľa a rozhodnutím o dedičstve a plnenie patrilo všetkým dedičom zo zákona bez ohľadu na to, ktorému dedičovi bolo napokon dedičstvo určené. V danej veci išlo o plnenie z neplatného právneho úkonu, z absolútne neplatnej nájomnej zmluvy, podľa ktorej však plnili obidve strany s

dôsledkami uvedenými v § 107 ods. 3 a § 560 Občianskeho zákonníka. G. B. vo vzťahu voči žalobcom ako spoludedičom k celému dedičstvu (podľa § 473 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nemohlo patriť celé ňou prijaté plnenie z tohto neplatného právneho úkonu. Jednotlivé plnenia patrili všetkým 4 dedičom, každému rovnakým dielom. Pri každom jednotlivom plnení získala neb. G. B. bezdôvodného obohatenie bez právneho dôvodu v rozsahu 3-in. K bezdôvodnému obohateniu došlo pri každej jednotlivéj splátke nájomného v okamihu, keď právna predchodkyňa žalovaných prijala plnenie v celej výške, hoci nemala právny dôvod na prijatie odplaty v celej výške, ale len vo výške 1-iny. Povinnosť G. B. vydať bezdôvodné obohatenie, ktoré získala tým, že prijala odplatu za užívanie pozemkov nad rámec svojho podielu sa viaže nepochybne na moment jeho vzniku, pri každej jednotlivéj splátke odplaty. Od takéhoto okamihu vzniklo bezdôvodné obohatenie, ale začala plynúť aj premlčacia lehota. Nesúhlasia s tým, že ich právna predchodkyňa získala bezdôvodného obohatenie na úkor žalobcov úmyselne, keď okresný súd takýto záver nedostatočne a nesprávne zdôvodnil (len tým, že mala vedomosť o spoluvlastníctve žalobcov), čo odporuje tomu, čo okresný súd konštatoval v odseku 58 napadnutého rozsudku teda, že kritickým obdobím je obdobie od smrti poručiťľa do právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve a platí, že dedičia sú považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva úmyselne zavinené konanie G. B. (ani priamym ani nepriamym úmyslom). Nebol preukázaný úmysel nebohej, jej vôľu porušiť zákon. Ak nie je preukázaná vôľa porušiť zákon, potom nemôže ísť o úmyselné konanie. Od podania žaloby aj počas celého konania bolo zrejmé, že žalobcovia sa svojich majetkových práv z titulu dedenia, konkrétne ohľadom pozemkov začali vymáhať až po rozhodnutí o dedičstve, keď pozemky zdedili. Neb. G. B. obmedzila dobu užívania pozemkov len do rozhodnutia o dedičstve. To, že nereagovala na výzvu zo dňa 2.3.2021 neznamená, že mala úmysel ponechať si celú prijatú odplatu za užívanie pozemkov. V tom čase už trpela nevyliciteľnou chorobou, ktorej podľahla 29.1.2022. V danej veci vzniesli v konaní námietku premlčania len vo všeobecnej premlčacej dobe 3 roky podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá začína plynúť dňom, keď fakticky došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Pričom podľa § 103 Občianskeho zákonníka začala plynúť premlčacia doba pre každú splátku odplaty za užívanie pozemkov samostatne. Jednotlivé bezdôvodné obohatenia s výnimkou posledného z 18.12.2018 vo výške 900,- eur sú premlčané. Bezdôvodné obohatenie vo výške 900,- eur, ktoré prijala právna predchodkyňa žalovaných 18.12.2018 by sa premlčalo 18.12.2021, ale žaloba bola podaná 15.12.2021. Bezdôvodné obohatenie, ktoré bolo získané na úkor žalobcov predstavuje sumu 675,- eur ($900:4=225,-$ eur, $900-225=675,-$ eur), ktorú z titulu právneho nástupníctva sú povinní zaplatiť žalovaní, každý z nich vo výške 337,50 eur, každému zo žalobcov vo výške 112,50 eur. Vo veci vystupuje na strane veriteľov (viac oprávnených subjektov), ktorí zo zákona predstavujú aktívnu solidaritu z titulu podielového spoluvlastníctva na majetku patriacom do dedičstva po otcovi dňom jeho smrti. Každý zo žalobcov má právo na prijatie celého plnenia, napriek jeho deliteľnosti (§ 513 Občianskeho zákonníka). Pri pasívnej solidarite spoludlžníci sú už zo zákona vo vzájomnom pomere sú zaviazaní určitým podielom na dlhu. Ak platí, že až do vyporiadania dedičstva sú viacerí dedičia považovaní za vlastníkov majetku v dedičstve a sú preto oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne, nemožno hovoriť o deliteľnom plnení a o delenej pohľadávke. Na strane žalobcov ide o solidárnu pohľadávku voči žalovaným, ktorí môžu plniť ktorémukoľvek zo žalobcov, ktorý ich ako prvý o plnenie požiadal. Z pôvodného záväzku sa vytvoril delený záväzok z titulu dedičstva oboch žalovaných po pôvodnej dlžníčke a žalovanej neb. G. B., ide o prípad deleného záväzku. Obaja žalovaní sú dedičmi po neb. G. B. v rovnakom pomere, každý v polovici, ich záväzok je peňažný, preto podľa tohto pomeru deliteľný, preto namietajú, že napadnutým rozsudkom boli zaviazaní platiť solidárne. V prípade delených záväzkov ide o niekoľko samostatných záväzkových právnych vzťahov toho istého dlžníka s niekoľkými veriteľmi. Každý z veriteľov má samostatnú pohľadávku voči tomu istému dlžníkovi, pričom každý z viacerých veriteľov môže požadovať od dlžníka iba splnenie jeho dielu na pohľadávke. Dlžník má povinnosť i právo splniť každému z niekoľkých veriteľov iba to, čo mu prislúcha. Výška úrokov nebola žiadnym spôsobom odôvodnená. Výrok IV. napádajú v nadväznosti na výrok I., okrem iného, okresný súd nezrozumiteľne priznal nárok na náhradu konania len žalobcovi 1. a žalobcovi 2.

9. K odvolaniu žalobcu 1. sa vyjadrili žalovaní 1. a 3. tak, že nesúhlasia s názorom žalobcu 1., že okresný súd nesprávne určil začiatok plynutia premlčacej doby. Bezdôvodné obohatenie v danej veci vzniklo vždy v tom okamihu, keď jedna z dedičiek prijala celé plnenie, na ktoré boli oprávnení aj ďalší dedičia. Žalobcovia sa dozvedeli o svojich právach, plynúcich im zo skutočností, že sa stali dedičmi po otcovi, dňom jeho smrti. Ide o skutkovú okolnosť, rozhodujúcu pre uplatnenie si ich práv z tohto dôvodu, nestalo sa tak až právoplatným dedičským rozhodnutím. Pre posúdenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, v ktorej sa právo premlčuje, je rozhodujúce, kedy sa dedičia skutočne dozvedeli, že pozemky, o ktoré sa jedná patria do dedičstva, o čom nepochybne získali vedomosť najneskôr

začatím dedičského konania. Pre začiatok plynutia 3 ročnej, prípadne 10 ročnej objektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je rozhodný okamih, kedy k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, kedy fakticky vzniklo. Prijatím plnenia zo strany neb. G. B. (u každého jednotlivého plnenia samostatne) došlo k bezdôvodnému obohateniu, čo je aj dňom, okamihom, odkedy začala plynúť objektívna premlčacia doba. Tzv. nájomná zmluva o užívaní poľnohospodárskych pozemkov nie je platným právnym úkonom, pretože nie je dostatočne určitá a nezodpovedá náležitostiam, ktoré zákon pre takúto zmluvu požaduje. Nie je v súlade so zákonom ani jej tzv. predĺženie, na základe ktorého užívateľ pozemkov plnil, platil za užívanie. Žalovaní pokladajú za absolútne neplatný právny úkon aj splnomocnenie zo dňa 10.9.2010. Poukázali na to, že ak s vecami patriacimi do dedičstva nakladala iba jedna dedička, ide o právny úkon absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s § 139 Občianskeho zákonníka. Došlo preto k plneniu bez právneho úkonu. Ak je plnenie bez právneho dôvodu poskytované postupne, v čiastkových sumách, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich, osobitne v okamihu, keď došlo k plneniu. Bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu vzniká už samotným prijatím plnenia. Vtedy začne plynúť objektívna premlčacia doba.

10. K odvolaniu žalobcov 2. a 3. sa vyjadril žalobca 1. tak, že sa s ním stotožňuje, podal odvolanie voči II. výroku, v ktorom sa jeho argumenty zhodujú s argumentmi žalobcov 2. a 3.

11. K odvolaniu žalobcov 2. a 3. sa vyjadrili žalovaní 1. a 3. tak, že poukazujú na vyjadrenie k odvolaniu žalobcu 1., výrok II. považujú za vecne správny.

12. K odvolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca 1. a uviedol, že žalobcovia mali záujem riešiť záležitosti ohľadne poľnohospodárskych pozemkov, boli len právnym poriadkom kladené prekážky pre nich neprekonateľné, v dôsledku ktorých svoje práva nevedeli efektívne uplatňovať na súde do ukončenia dedičského konania (aspoň nie bez súčinnosti p. G. B., ktorá vzhľadom na jasne preukázanú svoju neochotu, súčinná jednoznačne nebola). Žalobca 1. až v podanom odvolaní konfrontoval s tým, že žalovaní 2. a 3. majú považovať či už nájomnú zmluvu z 1.5.2005 alebo aj splnomocnenie z 10.9.2010 za neplatné právne úkony. Aj keby ale uvedenú námietku (ne)platnosti predmetných listín žalovaní 2. a 3. v konaní pred okresným súdom prednášali, nemá to žiadnu súvislosť s posudzovaním právnych otázok v konaní. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že predmetné pozemky užíval počas dedičského konania (ale aj po jeho ukončení) p. H. B., za užívanie ktorých nehnuteľností zaplatil G. B. bez relevantného právneho titulu sumu vo výške 7.900,- eur, pričom žalobcov v tomto smere zavádzal a neinformoval ich o týchto platbách. Rovnako ale ani G. B. neinformovala žalobcov o prevzatí uvedeného finančného obnosu počas dedičského konania od p. H. B., pričom túto skutočnosť sa snažila zatajovať aj po ukončení dedičského konania, ani na ich priamu otázku neodpovedala, resp. rovnako tak neučinila počas dedičského konania voči notárke prejednávajúcej dedičstvo po nebohom poručiteľovi, čím je preukázaný jednoznačný zlý úmysel G. B. smerujúci k zatajovaniu existencie takéhoto neoprávneného príjmu a profitovania z užívania takých pozemkov H. B., ktoré G. B. nikdy nepatrili. V dedičskom konaní nejde o to, že by v jeho priebehu mali profitovať všetci z majetku, ktorý je zaradený do masy dedičstva, práve naopak § 460 Občianskeho zákonníka hovorí o tom, že sa dedičstvo nadobúda späť ku dňu smrti poručiteľa, ale až tými dedičmi, ktorí sú v dedičskom rozhodnutí označení ako vlastníci toho ktorého zdedeného majetku. To ale neznamená, že by sa vlastními konkrétneho majetku stali aj ostatní hoci aj len po nejakú dobu. Ťažiť z nadobudnutého dedičstva by teda mali len tí, ktorí sú vo vzťahu ku konkrétnym veciam označení v rozhodnutí za nadobúdateľov bez ohľadu na to, či sa posudzuje obdobie po smrti poručiteľa do vydania dedičského rozhodnutia alebo obdobie po vydaní dedičského rozhodnutia. Prijatie akéhokoľvek plnenia titulom užívania poľnohospodárskych pozemkov od H. B. naďalej po ukončení dedičského konania G. B. zatajovala, tým odďaľovala možnosť uplatnenia bezdôvodného obohatenia na jej osobe žalobcami. V jej konaní je možné badať úmysel získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcov. Námietka žalovaných 2. a 3., že ich prvoinštančný súd zaviazal solidárne, resp. že zároveň určil aj úroky z omeškania v súlade so žalobou neobstojí s poukazom na odseky 54 a 61 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

13. Žalobcovia 2. a 3. sa vyjadrili k odvolaniu žalovaných 1. a 3. a uviedli, že počas dedičského konania sa zaujímali o pozemky a o to, kto tieto pozemky užíva, čo vyplýva z dedičského spisu s poukazom na list právneho zástupcu žalobcov zo dňa 21.8.2017 (na čl. 361 a 362), ktorým žiadal G. B., aby sa vyjadrila k tomu, či jej poľnohospodárske družstvo zasielalo nájomné za pozemky, a ak áno, v akej výške, a pokiaľ bude túto skutočnosť popierať, žiadal, aby sa k tomu vyjadrilo poľnohospodárske

družstvo. Notárka sa dňa 23.01.2018 obrátila so žiadosťou na Poľnohospodárske družstvo Sokolce, aby sa vyjadrili či bolo poručiteľovi vyplatené nájomné a v akej výške. PD Sokolce oznámilo, že pozemky neužívajú a nemajú v nájme. Notárka sa obrátila so žiadosťou na H. B., ktorý oznámil, že pozemky užíva on a platí aj daň z pozemkov, ale pozemky nemá v nájme. H. B. neustále ubezpečil žalobcov, že pokiaľ pozemky dedia oni, akonáhle budú mať v ruke úradnú listinu o tom, že sú vlastníci pozemkov, nájomné im vyplatí. Dovtedy kým nebolo isté, kto dedí pozemky, však nebol ochotný jednať so žalobcami ohľadom užívania pozemkov a platenia nájomného. Nakoľko do skončenia dedičského konania žalobcovia nemohli nakladať s majetkom tvoriacim dedičstvo sami, bez súhlasu a súčinnosti dedičky G. B., ktorá nekomunikovala so žalobcami, títo nemohli sami úspešne podniknúť kroky za účelom riešenia či vymáhania nájomného, či odplaty za užívanie sporných pozemkov. Akonáhle bolo právoplatne skončené dedičské konanie, žalobcovia už ako vlastníci pozemkov začali riešiť užívanie pozemkov ako aj otázku nájomného. Žalovaní tvrdenie ohľadom neplatnosti zmluvy o nájme z 1.5.2005 a listiny s názvom „splnomocnenie“ z 10.9.2010, namietali prvýkrát až v podanom odvolaní. Skúmanie otázky platnosti či neplatnosti uvedených listín nemá vplyv na rozhodnutie vo veci. Okresný súd správne uviedol v odseku 55 odôvodnenia rozsudku, že bez ohľadu na právne nedostatky oboch listín je nepochybné, že pozemky boli H. B., resp. žalovanou 2. ďalej užívané až do roku 2020. Žalobcovia sa nedomáhajú voči žalovaným zaplata nájomného, či odplaty za užívanie (v sume 7.900,- eur) na základe zmluvy o nájme z 10.9.2005, ale domáhajú sa vydania bezdôvodného obohatenia. Skutkový stav, že predmetné pozemky počas trvania dedičského konania, v rokoch 2010 až 2019 užíval H. B. a vyplatil v tomto období titulom nájomného či odplaty za užívanie pozemkov k rukám právnej predchodkyne žalovaných, resp. v jednom prípade k rukám žalovaného 3. celkom sumu 7.900,- eur, bol preukázaný v konaní svedeckou výpoveďou H. B. a listinnými dôkazmi: 9 potvrdení z rokov 2010-2018, odpoveďou žalovanej 2. z 26.04.2021 a 30.9.2021 adresované právnej zástupkyňi žalobcov 2. a 3., dohodou o urovnaní uzavretej medzi žalobcami a žalovanou 2., oznámením H. B. zo dňa 24.02.2016 adresované notárke v dedičskej veci, v ktorom uvádza, že pozemky užíva on a platí aj daň z pozemkov / na čl. 245 245 dedičského spisu. Skutočnosť, že pozemky užíval počas celého dedičského konania H. B., nepopierajú ani žalovaní, uvádzajú to aj v odvolaní a potvrdili to aj na pojednávaní. Žalovaní nepopierajú ani skutočnosť, že G. B. a žalovaný 3. prevzali sumu 7.900,- eur od H. B.. Nesúhlasia s právnym názorom žalovaných, že v období od smrti poručiteľa dedičmi všetkých pozemkoch poručiteľa boli 4 zákonní dedičia, každý v rovnakom pomere, preto G. B. ako štvrtá dedička mala nárok na 1/4-inu nájomného, resp. na 1/4-inu tej sumy, ktorú prevzala od H. B.. V danom prípade všetky poľnohospodárske pozemky neb. R. B. dedili žalobcovia, preto sa stali vlastníckmi pozemkov už dňom smrti poručiteľa. Z uvedeného dôvodu žalobcovia majú právo brať aj úžitky z týchto pozemkov vrátane nájomného či odplaty za užívanie pozemkov, a to už odo dňa smrti neb. R. B.. Nakoľko G. B. nikdy nebola a nestala sa vlastníkom pozemkov ani dedením, nemala právo brať úžitky ani za obdobie dedičského konania, a to ani 1/4-inu ako to tvrdia žalovaní. Nakoľko G. B. získala majetkový prospech vo výške 7.900,- eur bez právneho dôvodu, na úkor žalobcov ako vlastníkov pozemkov, žalovaní ako právni nástupcovia G. B. sú povinní túto sumu vydať žalobcom. Okresný súd správne vyhodnotil, že G. B. získala majetkový prospech úmyselne. Bez súhlasu a vedomia žalobcov podpísala listinu „splnomocnenie“, ktorým dala súhlas s tým, aby naďalej, aj po smrti neb. R. B., až do skončenia dedičského konania užíval pozemky H. B.. Po vydaní právoplatného dedičského rozhodnutia G. B. si bola vedomá toho, že pozemky dedili len žalobcovia, napriek tomu sumy žalobcom nevydala. Okresný súd správne zaviazal žalovaných k plneniu spoločne, čo aj odôvodnil. Úroky z omeškania boli priznané v súlade so žalobou (odsek 54 a 61 odôvodnenia rozsudku).

14. K vyjadreniu žalobcov 1., 2., 3. k odvolaniu žalovaných 1. a 3. sa vyjadrili žalovaní 1. a 3. a uviedli, že sa pridržiavajú odvolania. Namietali zmluvu o nájme z 1.5.2005 a na ňu nadväzujúce listiny už v priebehu konania (poukaz na stanovisko právneho zástupcu žalovaných na pojednávaní 21.3.2024 a 8.2.2024). Zdôrazňujú (k úmyselnému konaniu právnej predchodkyne žalovaných), že v čase, keď dedičské konanie nebolo ešte skončené, mohla právna predchodkyňa žalovaných ako jedna z dedičov nakladať s pozemkami práve neb. G. B., a to najmä vzhľadom k tomu, že išlo o obvyklé hospodárenie. Vykonal tak nevyhnutné kroky (úkony), ktoré nepresahovali rámec obvyklého hospodárenia, v súlade s voľou jej neb. manžela (vyjadrenie žalovaných k žalobe z 9.11.2022, str. 5). Žalobcovia si však nároky z titulu, že aj oni nadobudli dedičstvo k pozemkom rovnako ako neb. G. B., začali uplatňovať až potom, keď rozhodnutím o dedičstve sa stali ich vlastníci. Počas obdobia medzi smrťou poručiteľa a rozhodnutím o dedičstve, potrebnú aktivitu a starostlivosť o spravovanie majetku, ktorého sa stali rovnako ako neb. G. B. dedičmi smrťou poručiteľa neprejavili. Zrejme z opatrnosti, neboli si istí, že práve rozhodnutím o dedičstve sa stanú ich vlastníckmi. Keď sa tak stalo, majetku sa obratom zbavili, aby znemožnili neb. G. B. vymáhať od nich voči nim finančnú pohľadávku z titulu právoplatného rozhodnutia o dedičstve. Po

právoplatnom rozhodnutím o dedičstve neb. G. B. pre svoje nevyliciteľné ochorenie, ktorého následky boli pre ňu fatálne, už nebola schopná doriešiť ďalšie veci, najmä ich pohľadávky z titulu „nájmu“, pričom opakovane žalovaní tvrdia, že nároky z tohto titulu sú (okrem poslednej splátky „nájomného“) premlčané. Neuplatňovali si tieto nároky žalobcovia včas a riadne a úmyselné konanie neb. G. B. v tomto ohľade žalovaní zásadne popierajú.

15. K vyjadreniu žalovaných 1. a 3. k vyjadreniu žalobcu 1. k odvolaniu žalovaných 1. a 3. sa vyjadril žalobca 1. a uviedol, že niet pochyb o tom, že v dedičskom konaní vystupovali ako zákonní dedičia 4 osoby, to ale neznamená, že sa stali všetci takto povolaní dedičia dedičmi všetkých dotknutých vecí, ktoré tvorili predmet dedičského konania po poručiteľovi. Dedičia sa stanú vlastníkami predmetu dedičstva až právoplatnosťou dedičského rozhodnutia, a to aj spätne s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa. Nebohá G. B. sa nikdy nestala vlastníkom poľnohospodárskych pozemkov po svojom nebohom manželovi, vo vzťahu ku ktorým si žalobcovia uplatňujú v tomto konaní vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. neskôr voči právnym nástupcom G. B.. Pokiaľ akékoľvek plnenie titulom užívania týchto pozemkov od tretej osoby počas dedičského konania prevzala, takéto plnenie bola povinná vydať osobám, ktoré poľnohospodárske pozemky napokon skutočne podľa dedičského rozhodnutia aj zdedili. Žalovaní 1. a 3. sa snažia navodiť dojem, že sa žalobcovia počas dedičského konania nemali zaujímať o osud majetku patriaceho do dedičstva, čo ale bolo jednoznačne v predchádzajúcom priebehu konania vyvrátené. Bola to práve neb. G. B., ktorá im bránila v správe majetku patriaceho do dedičstva, resp. hoc aj vo vykonávaní akejkoľvek starostlivosti o neho. Otázka platnosti či neplatnosti uvedených listín nemá žiaden vplyv na rozhodnutie vo veci samej, keďže je nepochybné, kto tieto pozemky užíval; kedy a v akom období ich užíval; ako aj to, že právna predchodkyňa žalovaných 1. a 3. za užívanie pozemkov prevzala plnenie od užívateľa; prevzatie plnení potom žalobcom zatajila, čím sa na úkor žalobcov bezdôvodne obohatila. Žalobcovia sa nikdy nedomáhali voči žalovaným 1. a 3. zaplata nájomného, príp. akejsi odplaty za užívanie titulom zmluvy o nájme z 10.9.2005, domáhali sa preukázateľne od začiatku konania vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobca 1. má za to, že sa v priebehu konania jednoznačne preukázalo aj to, že k získaniu bezdôvodného obohatenia právnou predchodkyňou žalovaných 1. a 3. skutočne aj došlo, keď prijatie plnení v konaní nebolo nikdy ani spornou otázkou, žalovaní 1. a 3. získanie bezdôvodného obohatenia ich právnou predchodkyňou neb. G. B. sami potvrdzujú aj tým, že hoc aj len v tomto štádiu konania ale predsa, začínajú poukazovať na neplatnosť nájomnej zmluvy a splnomocnenia. Žalobca 1. považuje za scestné, že sa žalovaní 1. a 3. snažia využiť nevyliciteľné ochorenie ich alebojej sestry vo svoj prospech takým spôsobom, že poukazujú na jej neschopnosť doriešiť ďalšie prebiehajúce veci. Keby neb. G. B. mala úmysel konať spravodlivo a čestne, ňou prijaté plnenia by sa v dedičskom konaní mohli započítať do vyrovnacieho podielu, príp. by s touto sumou mohla nakladať už aj počas dedičského konania oddelene od svojho ostatného majetku a po ukončení dedičského konania túto sumu vydať k rukám žalobcov. Práve takýto jej postoj dokazuje, a to v kontexte aj zatajenia prijatia týchto plnení, že sama nikdy nemala úmysel tieto plnenia, ktoré jej boli poskytnuté užívateľom pozemkov, vyplatiť k rukám žalobcov, v čoho dôsledku nikdy nemohla mať ani dobrý úmysel v tomto smere, a teda je na mieste zo strany súdu pri vydávaní bezdôvodného obohatenia z jej strany v konaní uplatniť 10-ročnú premlčaciu lehotu.

16. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektami – zároveň stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podaní pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, a dospel k záveru, že odvolania sú dôvodné, preto bolo potrebné napadnuté výroky I., II., IV. rozsudku súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie (§ 389 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 391 ods. 1 CSP) a nové rozhodnutie.

17. Predmetom konania bola požiadavka žalobcov voči G. B. (pôvodne označená ako žalovaná 1.) ako právnej predchodkyňi žalovaným 1. a 3. a voči žalovanej 2. na zaplataenie spoločne a nerozdielne každému zo žalobcov sumu 2.633,33 eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 23.3.2021 do zaplataenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, voči

žalovanej 2. zaplatiť každému zo žalobcov sumu 300,- eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 1.1.2020 do zaplataenia.

18. Výrok III. (zastavenie konania voči žalovanej 2.), ani výrok V. (o náhrade trov konania medzi žalobcami a žalovanou 2.) neboli napadnuté odvolaním strán, preto tieto nadobudli právoplatnosť.

19. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobe čiastočne vyhovel (uložil žalovaným 1. a 3. zaplatiť žalobcovi 1. spoločne a nerozdielne sumu 2.400,- eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 23.3.2021 do zaplataenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, uložil žalovaným 1. a 3. zaplatiť žalobcovi 2. spoločne a nerozdielne sumu 2.400,- eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 23.3.2021 do zaplataenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, uložil žalovaným 1. a 3. zaplatiť žalobcovi 3. spoločne a nerozdielne sumu 2.400,- eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 23.3.2021 do zaplataenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného), II. výrokom vo zvyšnej časti žalobu zamietol, IV. výrokom priznal žalobcom voči žalovaným 1. a 3. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že podľa Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 13D/42/2010, Dnot 137/2010 (právoplatné dňa 4.9.2019) po poručiteľovi R. B. sú zákonnými dedičmi pozostalá manželka G. B. (pôvodne ako žalovaná 1.) a žalobcovia 1., 2., 3. (každý v podiele 1/4), pričom pozemky v k.ú. D. (obec D., okres Komárno), nadobudli žalobcovia 1. až 3. tak, že a) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXXX S. XXXX nadobudli všetci žalobcovia rovnakým dielom, b) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXXX S. XXXX nadobudli žalobcovia 2. a 3. rovnakým dielom, c) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX nadobudol žalobca 1. v celosti, d) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXX, XXXX, XXXX nadobudol žalobca 2. v celosti, e) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX nadobudol žalobca 3. v celosti, f) podiely na pozemkoch zapísaných na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX nadobudol žalobca 1. v celosti. Listom zo dňa 2.2.2021 H. B. (vypočutý v konaní ako svedok) oznámil právnej zástupkyňi žalobcov, že pozemky užíval (resp. jeho dcéra, žalovaná 2.) na základe nájomnej zmluvy z 1.5.2005 a nájomné platil priamo poručiteľovi, po jeho smrti jeho manželke. Zmluvu o nájme pozemkov na poľnohospodárske účely datovanú dňa 1.V.2025 uzavreli žalovaná 2. ako nájomca a R. B. (poručiteľ) ako prenajímateľ, týka sa pozemkov v k.ú. D. XXXX. XXXX/X, XXXX, XXXX/XXX/X, XXXX/X, XXXXX X, kód dielu Tôň, LPIS. Splnomocnením datovaným dňa 10.9.2020 (čl. 62, preklad čl. 295) G. B. splnomocnila H. B. „aby naďalej uplatňoval práva vyplývajúce zo zmluvy uzatvorenej s P. B. B. do 31. októbra 2013 + 1rok + 5rokov, po uplynutí výpovednej lehoty v roku 2014 až do nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o dedičstve až pokiaľ sa zmluva stane neplatnou.“ Podľa jednotlivých potvrdení (čl. 68-76, preklad čl. 290-295) G. B. prevzala od H. B. dňa 29.12.2010 sumu 700,- eur, v dňoch 23.12.2011, 27.12.2013, december 2014, 22.12.2015, 21.12.2016, 1.3.2018, 18.12.2018 zakaždým sumu 900,- eur (nájomné za r. 2012 prevzal 14.12.2012 žalovaný 3. v jej mene). Uznesením okresného súdu č. k. 20D/22/2022-190, Dnot 58/20222 zo dňa 30.06.2022 (právoplatné dňa 30.6.2022), bolo rozhodnuté o dedičstve po poručiteľke G. B., pričom dedičmi sa stali J. K. (žalovaný 1.) a Q. K. (žalovaný 3.).

21. S poukazom na obsah spisu medzi stranami sporu nie je sporné, že pozemky, ktoré po poručiteľovi (R. B.) zdedili žalobcovia, počas dedičského konania (od 26.7.2010 do 4.9.2019) užívala tretia osoba (H. B.), že G. B. prevzala platby od H. B. za užívanie predmetných pozemkov spolu vo výške 7.900,- eur. Konkrétne dňa 29.12.2010 sumu 700,- eur, v dňoch 23.12.2011, 27.12.2013, december 2014, 22.12.2015, 21.12.2016, 1.3.2018, 18.12.2018 zakaždým sumu 900,- eur (nájomné za r. 2012 prevzal 14.12.2012 žalovaný 3. v jej mene, pričom nebolo rozporované odovzdanie uvedenej sumy G. B.). S poukazom na obsah odvolania žalovaných 1. a 3. žalovaný 1. z platby vo výške 900,- eur zo dňa 18.12.2018 nerozporoval dôvodnosť úhrady sumy 112,50 eur každému žalobcovi (teda spolu sumu 337,50 eur) a rovnako aj žalovaný 3. nerozporoval dôvodnosť úhrady sumy 112,50 eur každému žalobcovi (teda spolu sumu 337,50 eur).

22. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Ide teda o činnosť súdu nadväzujúcu na

splnenie povinnosti žalobcu v zmysle § 132 CSP v žalobe (o. i.) úplne opísať rozhodujúce skutočnosti; v žalobe musí byť uvedené, o čom a na akom základe má súd konať a iba preukázaním týchto tvrdených skutočností potom môže súd vyhodnotiť, či požiadavka žalobcu vyjadrená v žalobnom petite, je (právne) opodstatnená. V žalobe musia byť rozhodujúce skutočnosti opísané tak, aby z nich bol zrejmý skutkový dej (skutok), na ktorého základe sa uplatňuje právo, a to v rozsahu, ktorý umožňuje jeho nezameniteľnú individualizáciu, t. j. vylučuje možnosť zámenny s iným skutkovým dejom.

23. Podľa § 515 ods. 1 Občianskeho zákonníka či spoluveriteľ, ktorý dostal plnenie nedeliteľné alebo celé plnenie, ktoré mohol žiadať ktorýkoľvek zo spoluveriteľov, je ostatným spoluveriteľom niečím povinný, závisí od pomeru medzi spoluveriteľmi, ods. 2 obdobne platí, ak spoluveriteľ dostal viac, než koľko na neho pripadá.

24. Podľa § 513 Občianskeho zákonníka ak je dlžník zviazaný na rovnaké plnenie niekoľkým veriteľom, ktorí sú podľa zákona, podľa rozhodnutia súdu alebo podľa zmluvy voči nemu oprávnení spoločne a nerozdielne, môže ktokoľvek z veriteľov žiadať celé plnenie a dlžník je povinný splniť v celom rozsahu tomu, kto o plnenie požiada prvý.

25. Podľa § 514 Občianskeho zákonníka ak dlžník splnil celý záväzok jednému z veriteľov, ktorí sú voči nemu oprávnení spoločne a nerozdielne, nemôžu už ostatní od neho nič žiadať.

26. Ustanovenie § 515 ods. 1 upravuje právne dôsledky splnenia záväzku, v rámci ktorého je na strane veriteľa daná pluralita subjektov. Ide o splnenie celého dlhu (na čiastočné splnenie sa vzťahuje odsek 2). Regres medzi spoluveriteľmi je ex lege podmienený pomerom medzi veriteľmi. Tento pomer je daný právnym vzťahom, na základe ktorého došlo k vzniku spoločného záväzku s pluralitou veriteľov. Pokiaľ medzi spoluveriteľmi existuje právny vzťah, ktorý zakladá relevantný pomer vzniká po inkasovaní plnenia veriteľovi povinnosť regresne sa vysporiadať s týmito spoluveriteľmi, ktorým z daného vzťahu svedčí nárok vo forme konkrétneho podielu. Na strane oprávnených veriteľov ide vždy o následný rozvrhový regres. Ak bolo predmetom solidárnej pohľadávky deliteľné plnenie (vo väčšine prípadov peňažné), môže regresne povinný veriteľ bez ďalšieho rozdeliť a poskytnúť inkasované plnenie ostatným spoluveriteľom podľa podielov, ktoré sú dané vnútornými pomermi medzi nimi. V ustanovení § 515 Občianskeho zákonníka je upravený vnútorný vzťah medzi spoluveriteľmi pre prípad, že niektorý zo spoluveriteľov prijal od dlžníka celé plnenie alebo prijal nedeliteľné plnenie. Vnútorný pomer medzi spoluveriteľmi sa spravuje právnym vzťahom, na základe ktorého vznikla solidarita veriteľov.

27. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

28. Ak poručiteľ zanechal viac dedičov, sú v období od smrti poručiteľa až do vyporiadania dedičstva právoplatným rozhodnutím súdu považovaní za spoluvlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne. V konaní o určení predmetu dedičstva majú z týchto dôvodov postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov v zmysle § 91 ods. 2 OSP (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 197/2010 z 31.7.2012).

29. Dovolací súd napr. v rozhodnutí z 22. februára 2008, sp. zn. 5 MCdo 15/2007 konštatoval, že „ak zanechal poručiteľ viac dedičov, sú až do právoplatného rozhodnutia súdu považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne. Ich dedičský podiel vyjadruje mieru, akou sa na týchto právach a povinnostiach navzájom podieľajú a majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov v zmysle § 91 ods. 2 O.s.p. To platí aj v prípade, ak poručiteľ zanechal viac dedičov a ak nebolo dedičstvo medzi nimi ohľadom vecí, o ktorú ide v občianskom súdnom konaní, vedenom s inou osobou ako dedičom (ktorá nie je poručiteľovým dedičom), vyporiadané. Z právnych úkonov týkajúcich sa tejto veci sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne a majú postavenie vyplývajúce z ustanovenia § 91 ods. 2 O.s.p.“. Dovolací súd tu vychádzal z názoru, že až do vyporiadania dedičstva sú ohľadom takejto veci všetci dedičia považovaní za vlastníkov tejto veci (celého majetku patriaceho do dedičstva), pričom ich dedičský podiel vyjadruje mieru, akou sa podieľajú na právach a povinnostiach voči iným osobám a preto majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov (v súčasnosti nútené procesné spoločenstvo - § 78 CSP). To platí aj v prípade, ak poručiteľ zanechal viac dedičov a ak nebolo dedičstvo medzi nimi ohľadom vecí, o ktoré ide v

civilnom sporovom konaní, vedenom s inou osobou ako dedičom (ktorá nie je poručiteľovým dedičom) vyporiadané. Za stavu, že v pôvodnom dedičskom konaní nebol tento majetok známy (nebol predmetom dedičstva) a nebol v konaní o dedičstvo prejednaný, sú až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci všetci dedičia považovaní za vlastníkov tejto veci. A keďže až do rozhodnutia o dedičstve treba za vlastníkov veci (§ 460 Občianskeho zákonníka) považovať všetkých do úvahy pripadajúcich dedičov (a teda nemožno žalovať o určenie, že do dedičstva po poručiteľovi patrí iba dedičský podiel žalobcu k takejto veci, keďže ho v danom štádiu nemožno vymedziť), musia všetci dedičia v konaní o určenie, že vec patrí do dedičstva, vystupovať v postavení nútených procesných spoločníkov (§ 78 CSP). V rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, v otázke vymedzenia okruhu strán sporu v konaní o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, možno teda považovať za ustálený záver, že až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci sú všetci dedičia považovaní za jej vlastníkov, pričom v danom určovacom spore, títo majú postavenie tzv. nútených procesných spoločníkov (§ 78 ods. 1 CSP). Konania o takejto žalobe sa tak musia zúčastniť (ako žalobcovia alebo ako žalovaní) všetci dedičia, inak je daný nedostatok vecnej legitímácie. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd považuje judikáty R 49/82 a R 65/2003, a rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 178/2006, 3 Cdo 222/2010, 3 Cdo 197/2010, 4 Cdo 120/2009, 2 Cdo 45/2008 a 8 Cdo 28/2019 za rozhodnutia, ktoré predstavujú ustálenú prax v riešení otázky okruhu sporových strán v spore o určenie, že vec patrí do dedičstva, od ktorej sa navyše odvolací súd neodklonil (pozri sp. zn. 8Cdo/94/2018).

30. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

31. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

32. Všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať (uplatniť) po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu (žaloby) na súde, teda keď je actio nata. Preto nie je rozhodujúce, z akého dôvodu, t.j. či subjektívneho alebo objektívneho, tak oprávnený subjekt neurobil (napr. preto, že o svojom práve nevedel, že mu vo vykonaní práva bránila určitá prekážka, akou je choroba, a pod.).

33. Všeobecná trojročná premlčacia lehota plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej lehoty od slova „mohlo“, a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel, alebo nevedel o svojom práve (pozri R1/1998).

34. Odborná literatúra rozlišuje medzi právnou kvalifikáciou skutkového deja opísaného v žalobe, ktorá je zásadne vecou súdu, a žalobným dôvodom, ktorý predstavuje existenciu konkrétneho hmotnoprávneho vzťahu medzi sporovými stranami a ktorý spolu so žalobným návrhom (skladajúcim sa zo substancovania relevantných skutkových okolností a petitu) predstavuje esenciálnu zložku žaloby. Doktrína žalobného dôvodu sa prejavuje v pomerne zložitej otázke, či možno žalobcovi priznať právnu ochranu aj na základe iného žalobného dôvodu, ktorý z ním substancovaného skutkového deja vyplýva, avšak výslovne žalobcom žiadaný nebol, na ktorej riešenie sa názory rôznia. Z dispozičného princípu sporového procesu vyplýva záujem o deklarovanie povinnosti voči žalovanému z konkrétneho žalobného dôvodu (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022. s. 524.).

35. Právna kvalifikácia skutkového deja opísaného v žalobe je v zásade vecou súdu, pričom žalobný dôvod predstavuje existenciu konkrétneho hmotnoprávneho vzťahu medzi sporovými stranami a spolu so žalobným návrhom predstavuje esenciálnu zložku žaloby.

36. Treba poukázať na to, že sporové konanie sa začína na základe žaloby, ktorá je procesným úkonom a obracia sa ňou žalobca na súd, aby o jeho veci autoritatívne rozhodol. Žaloba má okrem všeobecných náležitostí (§ 127 ods. 1 CSP) obsahovať aj osobitné náležitosti (§ 132 a nasl. CSP). Základnou zložkou žaloby je tzv. žalobný nárok, ktorým žalobca stanovuje predmet konania a tým aj rozsah súdnej ochrany; žalobný nárok je vymedzený žalobným petitom a skutkovým odôvodnením žaloby. Posúdenie skutkových okolností podľa určitej právnej normy je povinnosťou súdu (iura novit curia), ktorý skúma, či

platné právo umožňuje, aby na základe žalobcom tvrdeného skutkového stavu, mohlo byť nároku ním uplatňovanému vyhovie; žalobca tak nie je povinný uplatnený nárok kvalifikovať po právnej stránke. Podanou žalobou žalobca teda vymedzuje aj rozhodujúce skutočnosti a relevantný skutkový dej, ktoré predstavujú údaje nutné k tomu, aby bolo zrejmé, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť, a preto sa ukladá žalobcovi uviesť v žalobe také skutočnosti, ktorými opíše skutok (skutkový dej), na ktorého základe uplatňuje v žalobnom petite svoj nárok, a to v takom rozsahu a kvalite, ktorá umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu a nezameniteľnosť s iným skutkom. Popisom rozhodujúcich skutočností sa vymedzuje predmet konania po skutkovej stránke.

37. Pre analýzu právneho vzťahu strán a posúdenie jeho povahy z hľadiska obsahu žaloby na prejednanie a rozhodnutie o nároku, ktorý žalobca vyvodzuje z tohto právneho vzťahu, je rozhodujúce obsahové hľadisko, teda akú povahu majú práva a povinnosti strán tvoriace obsah právneho vzťahu. Inak povedané predmet konania (resp. obsah žaloby) nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Rozhodujúce skutočnosti v žalobe tak vymedzujú predmet konania po skutkovej stránke, zatiaľ čo právne posúdenie je vecou konajúceho súdu v zmysle zásady súd pozná právo (v zmysle rímskej právnej zásady „Da mihi factum, dabo tibi ius“ - Daj mi skutok, ja ti dám právo).

38. „Občianske súdne konanie je ovládané zásadou iura novit curia (súd pozná právo), účastníci konania nie sú povinní uplatnený nárok kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Súd skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 196/2009 z 22.09.2010).“

39. „Nie je porušením zásady viazanosti súdu petitom, ak súd inak právne kvalifikuje skutok, ktorý bol predmetom konania. Právna kvalifikácia je vždy vecou súdu v zmysle zásady iura novit curia, preto ani právna kvalifikácia nie je obligatórnou náležitosťou žaloby (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 15/2010 z 27.07.2011).“

40. Právna úprava bezdôvodného obohatenia má subsidiárnu povahu, preto ak existuje osobitná právna úprava týkajúca sa regresných nárokov spoluveriteľov podľa § 515 Občianskeho zákonníka je potrebné túto aplikovať.

41. V priamej súvislosti s vyššie uvedenými judikatórnymi závermi je zjavné, že súd prvej inštancie pochybil, keď nárok žalobcov posudzoval podľa noriem o bezdôvodnom obohatení za stavu, že žalobou uplatnený nárok žalobcov právne nekvalifikoval ako regresný nárok dedičov ako spolu/veriteľov, za skutkovej situácie, že právna predchodkyňa žalovaných 1. a 3. (G. B.) ako jedna z dedičov v období od roku 2010 do roku 2018 prijala platby ako odplatu (nájomné) za užívanie pozemkov, ktoré si ponechala bez toho, aby zvyšným dedičom (žalobcom 1. až 3.) uhradila na nich pripadajúci podiel. V tomto smere odvolací súd poukazuje na to, že civilné sporové konanie je ovládané zásadou iura novit curia („súd pozná právo“), strany sporu nie sú povinné uplatnený nárok, ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia veci je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie, prípadne určiť, či tu žalobcom požadovaný právny vzťah alebo právo je alebo nie je alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovie. Ak strana sporu uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje ňou tvrdený nárok alebo obranu proti nej, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom strany sporu a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Tento záver sa uplatní aj v posudzovanom prípade, kedy žalobca uplatnil nárok na peňažné plnenie s tvrdením, že si so žalovanou dohodli zmluvu o pôžičke, toto tvrdenie nepreukázal, avšak preukázané bolo, že žalobca poukázal svoje peniaze na účet žalovanej.

42. Ak súd prvej inštancie uzavrel, že G. B. v období od roku 2010 do 2018, teda počas dedičského konania po poručiťovi R. B. prijala platby (nájomného) za užívanie pozemkov (patriacich poručiťovi) od H. B., nebol podľa odvolacieho súdu dôvod posudzovať nárok žalobcov ako bezdôvodné (ani úmyselné) obohatenie G. B. na úkor žalobcov podľa § 451 Občianskeho zákonníka, ale mohol a mal bez ďalšieho žalobcami popísaný a v konaní zistený skutkový dej posúdiť podľa noriem upravujúcich

regresný nárok veriteľov § 515 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ tak súd prvej inštancie nepostupoval, nemožno jeho právne posúdenie veci pokladať za správne, resp. úplné. Rozhodovanie v súlade s ustálenou judikatúrou je naplnením požiadavky spravodlivého procesu a princípu právnej istoty, vyjadreného v čl. 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku. Pretože súd prvej inštancie neposudzoval zistený skutkový stav z hľadiska všetkých možných na vec dopadajúcich hmotnoprávných noriem, týmto postupom sa odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR.

43. Rozhodujúcou skutočnosťou tvoriacou základ pre rozhodnutie súdu sú aj právne normy, ktoré sú na konkrétny prípad aplikovateľné. Aj zo zásady iura novit curia („súd pozná právo“) možno vyvodíť, že súd sa aj bez návrhu strany sporu musí vyrovnávať so všetkými relevantnými právnymi normami, aplikovateľnými na konkrétny prípad. „Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 77/02 z 27.11.2002).“

44. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací sa odvolací súd stotožnil s námietkou žalovaných 1. a 3, ktorí namietali právne posúdenie okresného súdu, že na strane G. B. došlo na úkor žalobcov k bezdôvodnému obohateniu a v spojení s uvedeným aj posúdenie desaťročnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia.

45. Žalovaní 1. a 3. namietali aj to, že okresný súd neakceptoval dedičské podiely, vyjadrujúce mieru, akou sa na právach a povinnostiach vzájomne podieľajú dedičia v období medzi smrťou poručiteľa a právoplatným rozhodnutím o nadobudnutí dedičstva (v danej veci ohľadom pozemkov), keď do úvahy prichádzali 4 dedičia zo zákona, každý v rovnakom podiele 1/4-ina.

46. Odvolací súd poukazuje na to, že z obsahu spisu je nesporné, že zákonnými dedičmi po poručiteľovi R. B. boli žalobcovia 1., 2., 3., a (manželka) neb. G. B. (každý v podiele 1/4), pričom s poukazom na odseky 40, 41, 42 ako aj na ustanovenie citované v odseku 23 je námietka žalovaných 1. a 3. v odseku 45 dôvodná, keď žalobcovia žalobou nezohľadnili, že aj G. B. bola zákonnou dedičkou po poručiteľovi a do právoplatného rozhodnutia o dedičstve poručiteľa boli žalobcovia ako aj G. B. považovaní za spoluvlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva (vrátane pozemkov, ktoré po smrti poručiteľa užívala tretia osoba, a za užívanie, ktorých G. B. prijala celkom sumu 7.900,- eur).

47. Žalovaní 1. a 3. nesúhlasili s povinnosťou zaplatiť priznanú sumu solidárne, keďže ide o peňažný záväzok a obaja sú dedičmi po G. B. v rovnakom pomere, teda ide o delený záväzok.

48. Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou, ods. 2 ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiteľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.

49. Dedič zodpovedá podľa § 514 Občianskeho zákonníka veriteľovi poručiteľa iba do výšky ceny nadobudnutého dedičstva; cena dedičstva sa zisťuje v dedičskom konaní (pozri R 46/1963).

50. Ak k vyporiadaniu dlhu dohodou medzi dedičmi a veriteľom nedôjde, spôsob, akým zodpovedajú za poručiteľove dlhy vyplýva priamo z ustanovenia § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ide o delenú zodpovednosť, podľa ktorej zodpovedajú za dlhy v pomere k hodnote, v akej nadobudli dedičstvo (zodpovednosť má iba ten dedič, ktorý skutočne dedičstvo nadobudol). Pre určenie pomeru, v akom dedič zodpovedá za každý dlh poručiteľa je preto postačujúce, ak rozhodnutie o dedičstve obsahuje rozdelenie majetkových práv poručiteľa medzi dedičmi a hodnotu týchto práv. Inak povedané, skutočnosť, v akom rozsahu dedič zodpovedá za dlhy poručiteľa a teda v akom rozsahu prechádzajú na neho povinnosti poručiteľa, je zrejmá z rozhodnutia súdu o dedičstve alebo z osvedčenia o dedičstve vydané ho notárom bez ohľadu na to, či veriteľ do dedičstva pohľadávku prihlásil a či v rozhodnutí bol tento dlh v súpise pasív uvedený (pozri sp. zn. 4MCdo/18/2009).

51. Námitku žalovaných 1. a 3. v odseku 47 považuje odvolací súd za dôvodnú, keďže títo ako dedičia po poručiťke G. B. (v zmysle uznesením okresného súdu č. k. 20D/22/2022-190, Dnot 58/20222 zo dňa 30.6.2022) zodpovedajú podľa § 470 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka za dlhy poručiťky podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu (teda do výšky ceny nadobudnutého dedičstva), pričom sa nejedná o solidárny záväzok, teda žalovaný nárok smeruje ku každému žalovanému osobitne.

52. S ohľadom na uvedené v odsekoch 41 a 42 sa odvolací súd stotožnil s argumentáciou žalobcov 1., 2., 3., ktorí namietali nesprávne právne posúdenie v súvislosti so zamietnutím nárokov II. výrokom napadnutého rozsudku (700,- eur s príslušenstvom), keď záver okresného súdu o premlčaní sumy 700,- eur (s príslušenstvom) podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka je prinajmenšom predčasný, keďže nároky žalobcov okresný súd nesprávne posúdil podľa noriem o bezdôvodnom obohatení.

53. Podľa § 220 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca pomáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (ods. 1). Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu (ods. 2).

54. Zákon (Civilný sporový poriadok) venuje zvýšenú pozornosť odôvodneniu súdneho rozhodnutia, normovaním jeho obsahových náležitostí. Ide o návod, čo má odôvodnenie rozhodnutia súdu obsahovať, keďže má význam z hľadiska prostriedku kontroly správnosti rozhodnutia, a to zo strany strán sporu, ako i súdu vyššej inštancie, ktorý ho bude preskúmať, ale aj zo strany verejnosti. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, Čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd je aj právo účastníka konania/strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu.

55. V odôvodnení rozhodnutia má súd náležite vysvetliť, ako sa vysporiadal s rozhodujúcimi a zistenými skutočnosťami a na akom základe prijal právne závery. Preto ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých súd rozhodol, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

56. Odvolací súd po preskúmaní veci vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je arbitrárny. Nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie mali za následok, že rozhodnutie nespĺňalo požiadavky obsiahnuté v ustanovení v § 220 Civilného sporového poriadku, absentuje v ňom argumentácia k posúdeniu nároku žalobcov podľa noriem o regresnom nároku veriteľov (dedičov). Stranám bolo preto znemožnené, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť pred odvolacím súdom.

57. Vychádzajúc zo základného práva na prístup k súdnej ochrane je potrebné zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť (tiež označovaná ako zmätočnosť) súdneho rozhodnutia, musí byť v opravnom konaní napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu (§ 389 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku); konvalidácia tohto nedostatku (zmätočného rozhodnutia) súdom vyššej inštancie neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti. Tomu zodpovedá aj znenie ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku), ani na jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pokiaľ existujú dôvody pre zrušenie (kasáciu) rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť.

58. Žiada sa ešte dodať vo vzťahu k odvolacej námietke odvolateľov o nesprávnom právnom posúdení veci, že u nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť všetkých relevantných právnych otázok (ktorými sa súd prvej inštancie nezaoberal, keď neprihliadol aj k ďalším kritériám rozhodovania o regresnom nároku veriteľov/dedičov), preto bolo nutné rozsudok zrušiť a otvoriť súdu prvej inštancie procesný priestor pre vydanie nového rozhodnutia, ktoré nebude postihnuté zmieneným deficitom. Rovnako nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie s prípadným menej náročným doplnením alebo zopakovaním dokazovania, čo vylučovalo prípadné rozhodnutie odvolacieho súdu s konečnou platnosťou.

59. S prihliadnutím na uvedené závery tak neobstoja právne závery v nadväznosti na doterajšie skutkové zistenia súdu prvej inštancie, z ktorých vyvodil potrebu žalobe čiastočne vyhovieť (I. výrokom) a žalobu čiastočne zamietnuť (II. výrokom). Preto odvolací súd napadnuté výroky I. a II. (vrátane IV. výroku o náhrade trov konania) podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu vrátil v zrušenom rozsahu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

60. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku) bude opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok na základe výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v Čl. 15 Základných princípov CSP a v ustanovení § 191 ods. 1 CSP. Najmä posúdiť, či skutkové tvrdenia v žalobe o peňažné plnenie umožňujú posúdiť nárok po právnej stránke aj podľa noriem o regresnom nároku veriteľov/dedičov a či z hypotéz týchto noriem je možné vyvodiť vznik povinnosti žalovaných plniť z hľadiska aktívnej i pasívnej vecnej legitímácie, a to bez ohľadu na to, ako žalobcovia v konaní pôvodne právne kvalifikovali rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzovali uplatnené právo, pričom sa vysporiada i s obranou žalovaných s dôrazom na vnesenú námietku premlčania. Svoj právny záver súd prvej inštancie zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 193/06, sp. zn. III. ÚS 198/07). Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť tak, aby jeho odôvodnenie bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami a relevantnou argumentáciou strán.

61. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

62. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania (akt. stranami), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania (akt. strany), ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (akt. strán) (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľov, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

63. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).